EVANGELIJI V SLIKAH

EVANGELIJI V SLIKAH

Spremna besedila napisala Dolores Boitor CSL.
Ilustriral Michael Grieco.

© Celjska Mohorjeva družba, 2024
Vse pravice pridržane.

Navedki iz Svetega pisma so vzeti iz Slovenskega standardnega prevoda Svetega pisma (SSP).
© 1996, 2003, Društvo Svetopisemska družba Slovenije, z dovoljenjem.
Vse pravice pridržane.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

27-247
75.046.3:27-247

EVANGELIJI v slikah / prevedel Srečko Hren ; [avtorica spremnih besedil Dolores Boitor ; ilustracije Michael Grieco ; predgovor Srečko Hren ; spremna beseda Roberto Pasolini ; urednica Meta Lenart Perger]. - Celje : Celjska Mohorjeva družba : Društvo Mohorjeva družba, 2024

Prevod dela: Il Vangelo per immagini
ISBN 978-961-278-690-8
COBISS.SI-ID 187953411

EVANGELIJI V SLIKAH

Prevedel mag. Srečko Hren

1857
Celjska Mohorjeva družba
Prva slovenska založba

Predgovor

LJUDJE SMO BITJA PODOBE, BOŽJE PODOBE

Knjiga, ki je pred vami, je avtorjevo vabilo k temu, da sami stopimo v vsebino podob in slik Nove zaveze, ki razkrivajo Jezusovo življenje in njegovo delo odrešenja. Ti dogodki naj ne bi bili samo dogodki, o katerih bi knjiga le poročala, potem pa bi postali preteklost. To naj bodo dogodki, ki naj vas tako pritegnejo, da boste tudi sami vstopili v dogajanje vsake slike, še preden boste nad njo obrnili naslednjo stran. Kajti če stopimo v dogodek odrešenja, če Bogu dovolimo, da nas odreši, postane to tudi naš dogodek. In to Dogodek z veliko začetnico, saj gre za odrešenje iz mnogih življenjskih situacij, v katerih se človek znajde. Opazili boste, da lahko pri marsikateri sliki (ali kar pri vseh) svetopisemski lik zamenjamo s samim seboj. To je pravzaprav priporočljivo, saj ga tako kar najbolj doživimo; na takšen način namreč občutimo in ob premišljevanju gojimo odnos do Gospoda. Sprašujemo se: kakšen je ta odnos? Bržkone takšen, kot ga v tistem trenutku moremo in zmoremo imeti z Njim, kajti Gospod želi stopiti v stvarnost našega življenja in ne v naš virtualni svet. Gospod ne rešuje virtualno, ampak realno. Res pa je, da nas želi rešiti pasti virtualnega, namišljenega sveta, ki človeka v glavnem samo zavaja.

Slike iz Jezusovega življenja predstavljajo mnoge dogodke, v katerih se izkaže, da Jezus človeka razume in se mu želi vedno z ljubeznijo in izrazom skrbi za njegovo življenje tudi približati. Hkrati pa Jezus razkriva in razodeva svoj namen in svojo željo, da bi tudi on lahko vstopil v življenje vsakega; skozi te podobe se želi srečati z nami. Edino tako lahko postane naš odrešenik. To je njegova želja; odločitev pa je naša. Slike so nam lahko pri tem v veliko pomoč.

Podobe, ki jih boste srečali v knjigi, vzpodbujajo pozitivno in k življenju naravnano domišljijo, ki usmerja naš pogled na resničnost življenja, ki ga živimo. Danes je v življenju otrok in mladostnikov ali pa človeka nasploh vse preveč podob, situacij, življenjskih prostorov, ki so virtualni in nimajo veliko stika z realnostjo. To je svet, v katerega človek pobegne, da bi doživel navidezno srečo, do katere se je zlahka dokopati. Žal tudi z nasiljem in škodljivo predstavo, da se virtualni svet z enim klikom lahko postavi nazaj, četudi naredimo napako. A ne pozabimo, da imamo pred seboj tudi to, kar je samo eno, enkratno, nenadomestljivo in neponovljivo – življenje.

Tudi pater Roberto Pasolini OFM v spremni besedi h knjigi poudarja nevarnost namišljenega sveta, ki stopa kot slika, podoba ali ikona v zavest današnjega človeka. Zato je nujno, da že otroka opozarjamo, predvsem pa učimo, naj nikoli ne zameša ali – Bog ne daj – zamenja teh dveh svetov. Kakor ga moramo naučiti razlikovati med dejansko potrebo, ki je življenjskega pomena, in željo, ki se nam lahko uresniči ali ne, ga moramo naučiti jasno razlikovati med dejanskim in namišljenim življenjem.

Evangeljske podobe prikazujejo resnična življenja svetopisemskih ljudi, ki so v marsičem podobna našim. Lahko so osnova za razmišljanje o povsem stvarnem življenju in nam pomagajo, da najdemo prave in mogoče rešitve za naše lastno življenje.

Da bi vstopili v takšen svet, vam ni treba iti nikamor. Če se boste potopili v svet podob v tej knjigi, bo svetopisemski dogodek postal del vas in vas obogatil s spoznanjem in veseljem, da je Bog stopil v vaše življenje. Pričujoča knjiga je na nek način vabilo Boga, ki stoji pred vrati in trka: »Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj« (Raz 3,20). Ko boste držali to knjigo odprto v rokah, izrazite željo: »Da, Gospod, rad bi bil zraven.« Naj vam tekne vse, kar boste z njo užili.

Srečko Hren

SPREMNA BESEDA

»Radi bi videli Jezusa« (Jn 12,21) je prošnja, ki so jo Filipu izrazili nekateri Grki, ki so se prišli poklonit na praznik pashe. V tej prošnji se skriva želja, ki je globoko zasidrana v vsakem človeku. Dobro vemo, da vse sprašuje po odrešenju in vse išče odrešenje. Če je evangelij, ki je vesela novica, odgovor na to prošnjo – v Jezusu je prisotno odrešenjsko delovanje Boga za ves svet –, je normalno, da so naši čuti neučakani, da bodo to izkusili.

Ta globoko želja, ki je v prvih generacijah kristjanov postala meso in zgodovinsko dejstvo, je jasno zapisana v pismih Nove zaveze:

> Kar je bilo od začetka, kar smo slišali, kar smo na svoje oči videli, kar smo opazovali in so otipale naše roke, to vam oznanjamo: Besedo življenja. In življenje se je razodelo in videli smo ga. Pričujemo in oznanjamo vam večno življenje, tisto, ki je bilo pri Očetu in se nam je razodelo. Kar smo torej videli in slišali, oznanjamo tudi vam, da bi bili tudi vi v občestvu z nami – in mi smo v občestvu z Očetom in njegovim Sinom Jezusom Kristusom. To vam pišemo zato, da bi bilo naše veselje dopolnjeno (1 Jn 1,1-4).

Želja, da bi videli, se dotaknili in okušali tisto – večno – Življenje, ki se nam je razodelo v človeškosti učlovečene Besede, je v današnjem času ponovno zelo živa. Čas, v katerem živimo, je globoko zaznamovan s potrebo človeka, da bi si stvari vizualiziral in jih tako, skozi podobe, doumel, cenil in ponotranjil.

Kultura slike in digitalizacija prinašata pravo pravcato antropološko transformacijo, ki se ne dogaja samo pred našimi očmi, ampak tudi globoko v njih. V tem procesu je seveda mnogo priložnosti, ki pa jih spremljajo tudi ogromna tveganja. Podobe imajo veliko moč in

so zmožne v hipu prenesti ideje, vsebino in sporočilo. Podobe dolgo ostanejo v nas, postanejo spomin in usmerjajo našo domišljijo. Vse to od nas zahteva, da znamo prebivati v času krhke lepote. Svoje srce lahko usmerimo k stvarem, ki so dobre, lepe in resnične, lahko pa nas podobe, ki le na videz odsevajo te lastnosti, tudi zapeljejo.

Kristjani so od vsega začetka zgodovine Cerkve čutili potrebo po ustvarjanju figurativne umetnosti, da bi takó bogastvo vere, ki so ga prejeli v dar, predali naslednjim generacijam. Ko je namreč podoba narisana ali izklesana, postane prepoznavni kod ali simbol, v katerem se lahko vsakdo prepozna. Krščanske podobe že od nekdaj opravljajo to primarno nalogo: s tem, ko posredujejo takojšnje in milostno sporočilo o skrivnosti našega Gospoda in o vseh njegovih delih, vžigajo v nas živ spomin Nanj. Tako se je skozi stoletja – predvsem v srednjem veku – oblikovala tako imenovana *Biblia pauperum*. S tem izrazom se sklicujemo na vso dediščino slik in fresk, ki so upodabljale Jezusovo življenje. Na kakšen način so ga prikazovale, je bilo odvisno od kraja nastanka, izvora umetnika in njegove občutljivosti za ljudi, saj so vsem želeli približati Kristusovo bogastvo in niso hoteli, da bi revni ali nevedni ostali prikrajšani zanj. Še danes moremo v nekaterih cerkvah, kjer so dela, ki prikazujejo Jezusovo življenje ter življenje Marije, apostolov, svetnikov in drugih svetopisemskih osebnosti, še ohranjena, občudovati primerke *Biblie pauperum*.

Toda zakaj je tako zelo pomembno videti Jezusa in premišljevati njegovo skrivnost?

Apostol Pavel piše v pismu Kološanom, da je Kristus »podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva« (Kol 1,15). In da »Boga ni nikoli nihče videl; edinorojeni Bog, ki biva v Očetovem naročju, on je razložil« (Jn 1,18). Kristjani lahko predstavljajo Boga, ker je njegov Sin postal človek. Poleg tega se Božji otroci »čutijo dolžne« pripovedovati o tem razodetju v podobah, kajti samo s prenašanjem in sporočanjem oznanila postane Božji načrt, ki ga ima nebeški Oče s stvarstvom, zaznaven in viden. Vsak poskus figurativne predstavitve sveta, kakor ga vidi nebeški Oče, uresničuje upanje, na katerega so se natančno osredotočili prvi cerkveni zbori: »To, kar nam je knjiga dala v Besedi, nam

ikona sporoča z barvo, in tako sporočilo postane navzoče med nami« (4. koncil v Konstantinoplu, 869–870).

Kristus je podoba (Boga), ki vedno sporoča ljubezen Očeta in dar Svetega Duha. Svete podobe so preprost in hkrati zapleten jezik. Preprost zato, ker obuja preteklost in jo prevaja v predstavo, ki je marsikomu razumljiva. Zapleten pa zato, ker želi v človeku vzpodbuditi željo in ga približati Bogu, čigar življenje ni postavljeno v preteklost, ampak je navzoče sedaj in tudi v prihodnosti, po kateri hrepeni vsa resničnost. Svete podobe ponujajo in posredujejo duhovno vizijo sveta, zgodovine in človeka samega. Če je »duhovno« vse, kar nam po delovanju Duha govori o Bogu, nas videnje in češčenje Kristusa odpira v prostor, v katerem lahko pridemo in dostopamo do skrivnosti enega, troedinega Boga: »Kdor je videl mene, je videl Očeta« (Jn 14,9). Svete podobe so resničnost, v kateri se božansko in človeško prepletata v vzajemni komunikaciji, ki razodeva Božja dela v zgodovini.

Ob listanju po straneh tega dela, ki ga je ilustriral Michael Grieco**,** z razmišljanji pa ga je opremila s. Dolores iz Kongregacije Marije iz Loreta, lahko doživite pravo in osebno izkušnjo duhovne meditacije o Kristusovem življenju. Barvne in nagovorljive slike predstavijo skrivnost učlovečenja, besedilo, ki jih spremlja, pa jo spreminja v molitev, s katero lahko vstopate v različne trenutke Kristusove zgodovine. Namen tega je, da usmerite srce k molitvi in razprete obzorja poglobljenega razmišljanja. Od Marijinega oznanjenja do prikazovanj Vstalega po vstajenju je evangelij predstavljen kot spomin, ne le na preteklost, ampak tudi na prihodnost, ki čaka vsakega, ki je pripravljen sprejeti resnično luč Božje ljubezni. Nepremagljivo luč, ki je sposobna osvetliti vse človeške izkušnje in jih tako vplesti v podobo ljubezni, ki je volja Boga (prim. Ef 1,5).

P. Roberto Pasolini OFM, biblicist

Izročil sem vam predvsem to, kar sem sam prejel: Kristus je umrl za naše grehe, kakor je v Pismih. Pokopan je bil in tretji dan je bil obujen, kakor je v Pismih. Prikazal se je Kefu, nato dvanajsterim.

Prvo pismo Korinčanom 15,3-5

ZAHARIJA

Bilo je jutro kot mnoga druga,
nič novega, nič posebnega ...
življenje je bilo – tako kot prej –
žalostno še naprej.

V mojem življenju je manjkal en delček:
sina, ki sem si ga tako želel,
še nisem imel
in nihče ni mogel zapolniti te praznine.
Izgubil sem upanje
in začel sem živeti iz navade:
med služenjem v templju, domom
in mojo ženo Elizabeto ...
dan za dnem, tako kot prej.

Tistega jutra pa se je vse spremenilo.
Velika luč je obsijala moje življenje –
Božji angel mi je prinesel obljubo:
Elizabeta bo rodila Janeza,
ki bo napovedal Odrešenika;
moje molitve so bile uslišane.

Nejeverno sem poslušal te besede.
Bilo je prelepo, da bi bilo res!
Bo Bog res naredil ta čudež zame?

Lk 1,5-22

OZNANJENJE

Postati Božja mati?
Jaz, preprosto nazareško dekle?
Zelo težko si to predstavljam ...
A pri Bogu ni nič nemogoče!

»Sveti Duh ti bo dal moči
in svetu boš rodila Odrešenika.«
Še zdaj živo slišim te angelove besede.

»Kako se bo to zgodilo?
Meni, ki še nisem poročena?«

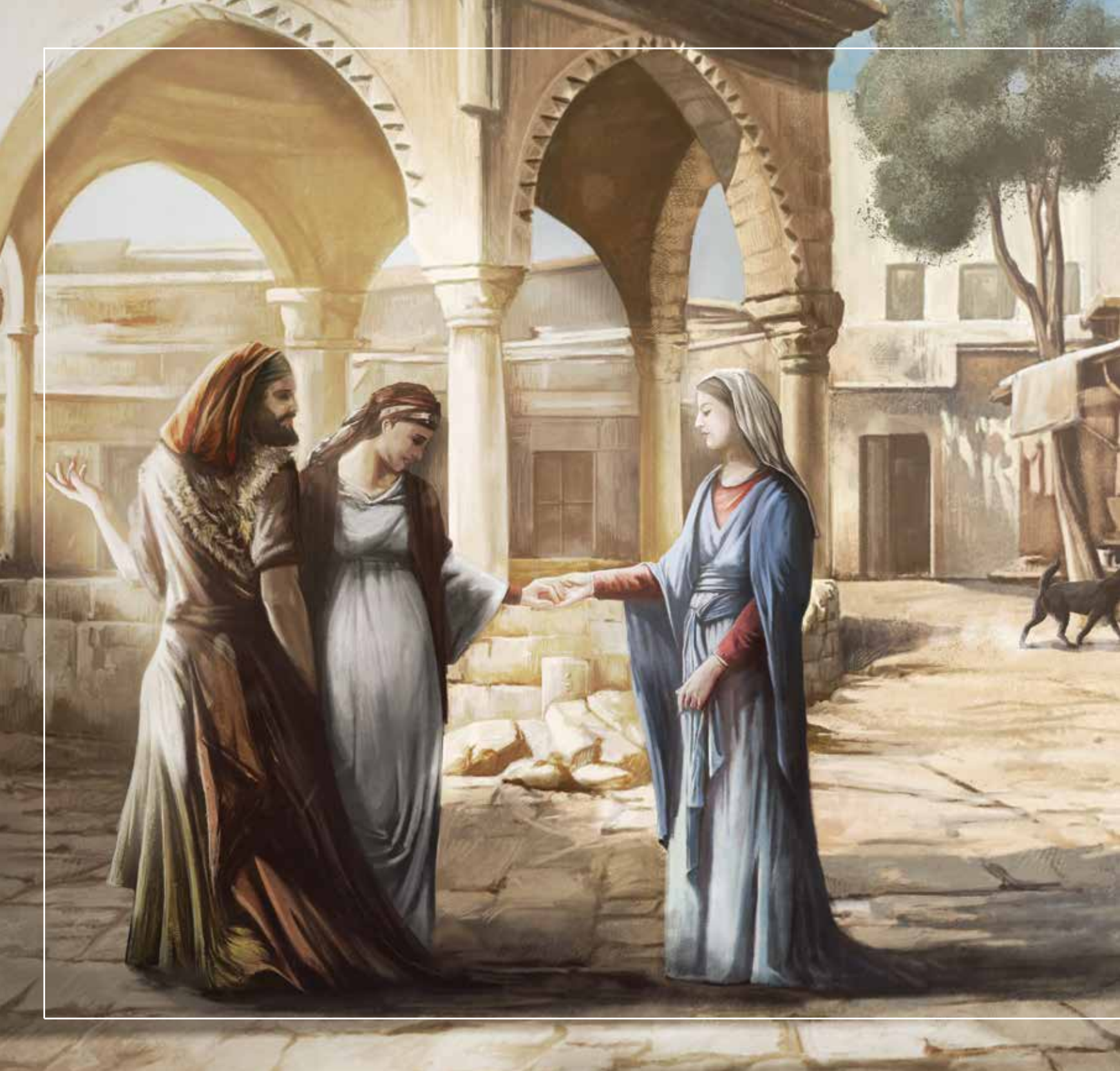
»Kar boš spočela, bo od Svetega Duha.
Ne boj se, Marija!«

**Od takrat naprej
me ni bilo več strah.
Začela se je najlepša dogodivščina
mojega življenja.**

Lk 1,26-38

OBISK

Že od daleč sem jo videla prihajati:
njo, Božjo služabnico, preprosto dekle
iz majhnega mesta v Galileji,
bodočo Božjo mater,
mojo sestrično Marijo.

Ko sva se srečali,
je moje srce poskočilo.
»Od kod meni to,
da pride k meni mati mojega Gospoda?«

Nasmejana me je pogledala
in me brez besed objela.
Takrat sem začutila,
da se je zganilo dete v mojem telesu.
Polna veselja sem vzkliknila:
»Blagoslovljena si, Marija,
ker si verjela Gospodovi besedi!«

Glejte, najlepše srečanje v zgodovini:
srečanje Odrešenika z njim,
ki ga bo napovedal.

Lk 1,39-56

KAZALO

Predgovor: Ljudje smo bitja podobe, Božje podobe 5
Spremna beseda 7
Zaharija 13
Oznanjenje 14
Obisk 17
Janez Krstnik 19
Jožef 20
Pastirji 23
Starček Simeon 24
Trije modri 27
Beg v Egipt 28
Poboj nedolžnih 30
Jezus med učitelji v templju 33
Krst v Jordanu 35
Skušnjave 37
Satan 38
Ta, ki ga bo naznanil 39
Čudežni ribolov 40
Svatba v Kani galilejski 42
Prodajalci v templju 44
Nikodem 46
Samarijanka 47

Ozdravljeni gobavec 49
Stotnikov služabnik 50
Jaírova hči 52
Hromi iz Kafarnauma 53
Cestninar Matej 54
Blagri 57
Hiša na skali 59
Dobra njiva 61
Pomiritev viharja 63
Ozdravitev obsedenca v Gadarski deželi 64
Sem Božji sin 65
Pet hlebov kruha in dve ribi 67
Hodil je po morju 68
Vdova iz Naina 69
Hromi, ozdravljen v kopeli Betésda 71
Jezus in farizeji 72
Vera poganske žene 75
Postava je ljubezen 76
Jezusova spremenitev na gori Tabor 77
Postati kakor otroci 78
Oče naš 81
Usmiljeni Samarijan 82
Sleporojeni 83
Prešuštnica 84
Izgubljena ovca 87
Izgubljeni sin 88
Lazarjeva obuditev 91
Slepi iz Jerihe 92
Zahej 93

Jezusov prihod v Jeruzalem 95
Jezus joče nad mestom 96
Davek cesarju 97
Vdovin dar 99
Preudarne device 100
Jaz sem pot in življenje 102
Umivanje nog 103
Zadnja večerja 104
Molitev v vrtu 107
Petrove solze 109
Glejte, človek! 111
Bičanje Jezusa 112
Veronika 114
Jezus umre na križu 116
Jezusovo telo snamejo s križa 119
Prazen grob 120
Učenca na poti v Emavs 123
Magdalena in Vstali 124
Neverni Tomaž 125
Peter je izbran za voditelja 127

EVANGELIJI V SLIKAH

Izvirnik: Il Vangelo per immagini
Edizioni Mimep Docete s.r.l.,
© by Mimep-Docete, 2022

Avtorica spremnih besedil: Dolores Boitor CSL
Ilustracije: Michael Grieco
Prevod in predgovor: mag. Srečko Hren
Spremna beseda: Roberto Pasolini OFM
Urednica: Meta Lenart Perger
Prelom in oprema po izvirniku: Lidija Murenc

Izdala in založila:
Društvo Mohorjeva družba in Celjska Mohorjeva družba, d. o. o.
Za založbo:
predsednik Lojze Kozar in ravnateljica dr. Tanja Ozvatič

Celjska Mohorjeva družba, Prešernova ulica 23, 3000 Celje, Slovenija
www.mohorjeva.org

Natisnila tiskarna Dravski tisk v 1000 izvodih.
Celje 2024